

ΙΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΦΡΙΚΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ

“Ότε ὁ δούξ Ζουανβίλ ἐπέστρεψεν ἐκ τινος περίπλου ἀπὸ τὰς Ἀφρικανικὰς ἀκτᾶς, ἡ ἀδελφή του, ἡ πριγκηπέσα Κλημεντίνη, ἐπέπληξεν αὐτὸν ὅτι δὲν ἔφερε ἱματισμὸν τινα γυναικειῶν ἐκ τῶν χωρῶν τὰς ὁποίας ἐπεσκέφθη.

— Ἐπεθύμουν, τῷ εἶπε, νὰ φορέσω τοιοῦτον ἱματισμὸν.

— Οὐδὲν εὐκολώτερον τούτου, ἀδελφή μου, ἀπεκρίθη ὁ πρίγκηψ, αἱ δὲ ἐπιπλήξεις σου εἶνε ἄδικοι, διότι ἡγόρασα πλήρη ἱματισμὸν ἀγρίας τινὸς βασιλίσσης, ἣτις εἶχε περίπου τὸ ἀνάστημά σου.

— Ἄς τὸν ἴδωμεν.

— Αὐριον θὰ σοὶ τὸν φέρω.

Τὴν ἐπαύριον ἦλθεν ὁ πρίγκηψ καὶ λέγει τῇ ἀδελφῇ του :

— Δὲν ἐλησμόνησα τὴν ὑπόσχασίν μου· ἰδοὺ ἦλθον.

— Καὶ ὁ ἱματισμὸς ;

“Ὁ δούξ τοῦ Ζουανβίλ, χωρὶς ν’ ἀποκριθῆ, λαμβάνει ἐκ τοῦ θυλακίου του περιδέριον λίαν παράδοξον ἐκ κόκκων ἐρυθρῶν καὶ κυανῶν ὑαλίων.

Ἡ πριγκηπέσα Κλημεντίνη τὸ παρατηρεῖ μετὰ προσοχῆς, τὸ εὐρίσκει ὠραῖον, ἂν καὶ ἀπλοῦν, εἶτα τὸ θέτει ἐπὶ τινος ἐπίπλου καὶ περιμένει.

Ἄλλ’ ὁ πρίγκηψ ἀσχολεῖται παρατηρῶν μίαν εἰκόνα.

— Ἀλλὰ, Ζουανβίλ, τῷ λέγει, τί σκέπτεσαι;

— Διατί ἡ ἐρώτησις αὐτῆ, ἀδελφῇ μου ;

— Διότι ὡς βλέπεις περιμένω.

— Τί περιμένεις ;

— Τὸν ἱματισμὸν.

— Ἀλλὰ δὲν σοὶ τὸν ἔδωκα. . .

— Ἐν περιδέριον.

— Λοιπὸν ;

— Λοιπὸν, περιμένω τὰ λοιπά.

— Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἄλλο τι.

— Πῶς ;

— Σοὶ ὀρκίζομαι ὅτι εἶνε πλήρης ὁ ἱματισμὸς καὶ ὅτι ἡ βασιλίσσα, περὶ ἧς σοὶ ὠμίλησα, δὲν ἔφερε τίποτε ἄλλο.

ΠΡΟΟΡΑΤΙΚὸν ΠΑΡΑΦΡΟΝΟΣ

“Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, ὁ κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, σπουδάζων ἐν Παταύῳ εἶχε συμφοιτητὰς καὶ φίλους τὸν Κρητὰ Κήρυκον Χαιρέτην καὶ τὸν Κωνσταντῖνον Βαρδαλάχον, τὸν ἐπιτυχῶς ἐν Χίῳ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως σχολαρχήσαντα. Οἱ τρεῖς οὗτοι Ἕλληνες σπουδασταὶ κοινοβιοῦντες καὶ μηδὲ ποτε ὁ εἷς τοῦ ἄλλου ἀποχωριζόμενοι ἦσαν πασίγνωστοι ἐν Παταύῳ ὑπὸ τὸ ἐπώνυμον : « I tre Greci. » Συνέβη δὲ αὐτοῖς τὸ ἐξῆς ἀξίωσημείωτον, ὅπερ δὲν ἠθέλωμεν πιστεύσει, ἐὰν μὴ αὐτὸς ὁ Χαιρέτης ἐσημείωσεν τὸ συμ-

βάν, καὶ ἔταροι ἀκούσαντες ἀπὸ στόματος τοῦ Καποδίστριου ἐβεβχίου. Κατὰ τὰς ἐνιαυσίους τῶν μαθημάτων διακοπὰς οἱ τρεῖς κοινοβιάται μετέβησαν εἰς Βενετίαν καὶ κατέλυσαν παρὰ τῷ ἐκεῖ ὁμογενεῖ ἐμπόρῳ Ἀλεξίῳ Νικολαΐδῃ τῷ Θεσσαλῷ, μεθ’ οὗ περιῆλθον τὰ ἐν τῇ πόλει ἀξιοθέατα, ἐν οἷς καὶ τὸ φρενοκομεῖον San Servolo. Ἐνῶ δὲ πρὸς τὴν θύραν τοῦ καταστήματος διηυθύνοντο ἐξερχόμενοι, ἤκουσαν φωνὴν ἐξ ἑνὸς τῶν κελλιῶν κράζουσαν : Ο voi giovine Greco ! καὶ στραφέντες εἶδον ἕνα τῶν δυστυχῶν φρενοβλαβῶν ἐπαναλαμβάνοντα γεγωνίᾳ τῇ φωνῇ : Ο voi giovine Greco ! Ἐπειδὴ δὲ μόνος μεταξὺ τῶν τεσσάρων ὁ Νικολαΐδης ἐφόρει ἀνατολικὸν ἱματισμὸν οἱ τρεῖς τὸν παρεκίνουν νὰ πλησιάσῃ. Ἄλλ’ ὁ παράφρων ἐκτείνων τὴν χεῖρα ἀπὸ τοῦ καγγελλικοῦ παραθύρου τοῦ κελλίου του καὶ δεικνύων τὸν Χαιρέτην ἐπανέλαθε κράζων : A voi dico giovine Greco. Πλησιάζωντος δὲ αὐτοῦ ὁ παράφρων τῷ εἶπε μεγαλοφώνως : Ricordatevi, o giovine Greco, che un giorno voi servirete un Signore del Mondo ! (Σοὶ προλέγω, ὦ νέε Ἕλλην, ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ ὑπηρετήσης ἕνα μέγαν αὐθέντην τοῦ κόσμου !) Στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν Ἰωάννην Καποδίστριαν ἀνέκραξεν : Voi ricordatevi che un giorno governarete la più illustre nazione del mondo ! (Σοὶ προλέγω ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ κυβερνήσης τὸ ἐνδοξότερον ἔθνος τοῦ κόσμου !) Καὶ ἐπὶ τέλους πρὸς τὸν Βαρδαλάχον στραφεὶς ὁ παράφρων εἶπεν : E voi percorrete più paesi, instruendo la gioventù, ed in fine una vasta tomba vi coprirà ! (Καὶ σὺ θὰ διατρέξης πολλοὺς τόπους διδάσκων τὴν νεολαίαν, καὶ ἐπὶ τέλους εὐρὺς τάφος θὰ σὲ δεχθῇ !)

Κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν οἱ προφητικοὶ λόγοι τοῦ παράφρονος ἐπηλήθευσαν καὶ διὰ τοὺς τρεῖς, διότι ὁ μὲν Καποδίστριας, ὡς γνωστὸν, ἐξελέγη ἄνωγος κυβερνήτης τοῦ ἐνδοξοτέρου ἔθνους τοῦ κόσμου, τῶν Ἑλλήνων, ὁ δὲ Χαιρέτης περάνας τὰς σπουδὰς του μετέβη εἰς Ἰταλίαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου προσελήφθη ὡς ἰδιαιτέρος ἱατρὸς τοῦ Σουλτάνου Μαχμούδη, ὑπηρετήσας οὕτω τὸν μέγαν αὐθέντην, ὁ δὲ Βαρδαλάχος τέλος μεταβαίνων ἐκ Σύρου εἰς Αἴγινα, ὅπως ἐπισκεφθῆ τὴν ἐλευθερωθεῖσαν πατρίδα του, ναυαγήσαντος τοῦ πλοίου, ἐπνίγη μὴ γνωρίζων νὰ κολυμβᾷ.

K. ΣΙΩΛΣ.

“Ὁ Πουκεβίλλ διηγεῖται ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἀναγκασθεὶς ποτε νὰ πορευθῆ νύκτωρ εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ, ἐν Ἰωαννίνοις, καὶ διερχόμενος τὰ ζοφώδη τοῦ γυναικωνίτου προπύλαια, ἔπεσεν ἐπὶ σωροῦ ἀνθρωπίνων κεφαλῶν καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὰ ἱμάτια ἐμόλυεν ἐκ τοῦ αἵματος. Ἠγέρθη ἔντρομος καὶ ἀπὸ τῆς πτώσεως ταύτης μέχρι τελευτῆς τοῦ βίου ἔπασχε νευρικόν

τι πάθος, ἀποτέλεσμα τῆς νυκτερινῆς ἐκείνης ἐπισκέψεως.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* Οὐδείς ἐκ τῶν ἀγαπώντων τὴν ἀλήθειαν, ὅσον μᾶλλον καὶ ἂν ᾔνοι, δύναται ν' ἀρνηθῆ ὅτι σήμερον πανταχοῦ τῆς γῆς ἡ εὐσέβεια ἡ ἐκλύεται ἡ ἐκλείπει· ἡ δὲ ἠθικὴ, μετὰ τὸ ἀπερίσκεπτον αὐτῆς διαζύγιον ἀπὸ τῆς θρησκείας καὶ πρὸ πάντων μετὰ τὰ διδάγματα τῆς βενθαιμίου ἡ ὠφεληματικῆς σχολῆς, κατήντησε πρᾶγμα τοσοῦτον ἀόριστον, διαφορούμενον καὶ ἐλαστικόν, ὥστε ὁ ὕπ' αὐτῆς ἐπιβαλλόμενος χαλινὸς ὀλίγον ἰσχύει κατὰ τῶν παθῶν. Ἐν τῇ τοιαύτῃ συγχύσει καὶ καταπτώσει παντὸς θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ αἰσθήματος, στηρίγματα τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν δύο μόνον ἕμειναν ὀρθά: ὁ ΔΗΜΙΟΣ, ὁ τιμωρῶν τὰς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του ὑπαγομένους παρεκτροπὰς, καὶ ἡ ΤΙΜΗ, ἡ ἀναγκάζουσα τὴν κοινωνίαν ν' ἀπολακτιζῆ ἀνηλεῶς τὸν ἔνοχον αἰσχροουργίας, διαφευγούσης τὰ δίκτυα τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἀκριβῶς δ' ἐξετάζοντες τὸ πρᾶγμα θέλομεν εὔρει, ὅτι τὴν ἀμειλικτον ταύτην αὐστηρότητα ἐπιβάλλει τὰς νεωτέραις κοινωνίαις οὐχὶ ὑπερπλεονάσας τις ζῆλος ἀρετῆς, ἀλλ' αὐτὸ τῆς συντηρήσεως τῶν τὸ συμφέρον, ἀφοῦ ἡ πείρα ἀπέδειξε τὴν ἀνάγκην τοῦ βαρέος τούτου κοινωνικοῦ χαλινοῦ.

Ἐν Ἑλλάδι ὅμως τὴν ἀνάγκην τοῦ τοιοῦτου χαλινοῦ δὲν ἐνόησαμεν ἀκόμη. Ἀπρεπὲς βεβαίως ἴσως δὲ καὶ ἄδικον ἤθελεν εἶναι νὰ εἶπη τις ὅτι ὁ Ἕλληνας στερεῖται τοῦ αἰσθήματος τῆς τιμῆς· οὐδείς ὅμως δύναται καὶ ἐν πεποιθήσει νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι τὸν παραβαίνοντα τοὺς νόμους αὐτῆς ἀπολακτιζόμενος ὡς ψωραλέον πρόβατον καὶ καταδικάζομενος εἰς κοινωνικὸν θάνατον ὡς ἐν τῇ Δύσει. Ἡμερώτεροι ὄντες καὶ εὐαγγελικώτεροι τῶν Φράγγων «οὐ βουλόμεθα τὸν θάνατον τοῦ ἀτίμου»· ἡ δὲ τοιαύτη ἀνοχὴ ἀναγκάζει ἡμᾶς πολλάκις νὰ παρωδῶμεν τὸ τοῦ Μολιέρου λέγοντες

«Il est avec l'honneur des accomodements.»

Ἄλλ' ἵνα μὴ τις νομίση ἡμᾶς κακίζοντας τὰ πάτρια καὶ ὡς νυκτικὸρακας θαμβουμένους ὑπὸ τῶν ἀκρίνων τοῦ ἐσπερίου πολιτισμοῦ, σπεύδομεν νὰ περιστείλωμεν ἐντὸς τῶν ἀληθῶν καὶ σενωτάτων αὐτῆς ὀρίων τὴν καθ' ἡμᾶς ὑπεροχὴν τῶν ξένων ἢ μᾶλλον τὴν μεταξὺ ἡμῶν καὶ ἐκείνων ὑπάρχουσαν διαφορὰν.

Βαθὺς τις ψυχολόγος τῶν νεωτέρων χρόνων, ὁ I. Ἰάκωβος Ῥουσσώ, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, θέλων νὰ καταστήσῃ ψηλαφητὴν τὴν ἐσχάτην ἐξαχρεώσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἐφεῦρε τὴν γνωστὴν ἐκείνην παραβολὴν τοῦ Μανδάρινου, ἀποστεινῶν εἰς τὸν ἀνχνυώστην τὴν ἀκόλουθον ἐρώτησιν: «Ἄν δι' ἁπλοῦ νεύματος, κινῶν τὸν δάκτυλον ἢ καμῦων τὸν ὀρθοκλινόν, ἠδύνασο νὰ φρονέ-

»σῃς ἐν ἀποκέντρῳ τῆς Κίνας ἐπαρχίᾳ Μανδάριν-»νόν τινα, καὶ ἐκ τοῦ θανάτου αὐτοῦ νὰ καρπώ-»θῃς ἢ τοὺς θησαυροὺς του ἢ τὴν πλήρωσιν οἴας»δήποτε ἐπιθυμίας σου, ἤθελες πράξει τοῦτο ἢ»όχι;» Ἡ ἐρώτησις ἀπετείνετο εἰς Γάλλους· ὀλιγοὶ δὲ, νομίζω, ἐκ τῶν οὕτως ἐρωτωμένων ἤθελον δυνηθῆ ἐν συνειδήσει καὶ ἐν εἰλικρινείᾳ ν' ἀποκριθῶσιν ἀποφατικῶς, προτιμῶντες νὰ πολυχρονίζῃ ὁ Θεὸς τὸν Μανδάρινον μᾶλλον ἢ ν' ἀπολαύσωσιν οἱ ἴδιοι τὴν ἐκπλήρωσιν πάσης ἐπὶ τῆς γῆς ἐπιθυμίας των. Παράλογον δὲ εἶναι νὰ υποθέσωμεν ὅτι οἱ οὕτω φρονέοντες τὸν Μανδάρινον, ἂν εἶχον τὸ μαγικὸν δακτύλιον τοῦ Γύγου, τὸ καθιστῶν ἀόρατον τὸν δάκνοντα αὐτὸ, καὶ ἐστενοχωροῦντο ὑπὸ χρηματικῆς ἀνάγκης, ὑπὸ ἔρωτος ἢ περιεργείας, δὲν ἤθελον θέσει ἐνίοτε τοῦτο ἐν τῷ στόματι, ἵνα ἐπισκεφθῶσιν ἀοράτως χρυσοπληθῆς τι ταμεῖον, τὰ ἀνάκτορα τοῦ Σουλτάνου ἢ συρτάριον πλήρες ξένων ἐπιστολῶν.

Ἀφοῦ τοιαύτη εἶναι πανταχοῦ ἡ ἀσθένεια τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ποῦ λοιπὸν ἔγκειται ἡ «τιμὴ» καὶ κατὰ τί ἐλαττούμεθα ἡμεῖς τῶν Εὐρωπαίων; Κατὰ τοῦτο, νομίζω· ἐν τῇ Δύσει ἀνθρώπος κατέχων κοινωνικὴν θέσιν, ὅσον δῆποτε καὶ ἂν ὑποκρύπτῃ ἐν τῇ καρδίᾳ του βόρβορον καὶ αἰσχρότητα, δὲν θέλει παρασυρθῆ εἰς ἄτιμον πρᾶξιν, εἰ μὴ μόνον ἂν ἔχῃ μαθηματικὴν οὔτως εἰπεῖν θεσφαύτητα ὅτι ἀδύνατος εἶναι ἡ ἀνακάλυψις αὐτῆς· διότι γνωρίζει ὅτι, ἂν φωραθῆ αἰσχροουργήσας, ὁ κοινωνικὸς πέλεκυς θέλει ἐπιπέσει βαρῦς καὶ ἀδυσώπητος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του καὶ τ' ὄνομα αὐτοῦ ἐξαλειφθήσεται ἀμετακλήτως ἐκ τῆς βίβλου τῶν ζώντων ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Πᾶσαι αἱ θύραι εἰσονται αὐτῷ κλεισται, πάντα τὰ πρόσωπα ἀπιστραφήσονται ἀπ' αὐτοῦ καὶ οὐδεμίαν πλὴν ἀνθρώπου χεῖρα θέλει ἐγγίσει. Τοιαύτης δὲ ζωῆς μυριάσις ὁ θάνατος προτιμώτερος. Παρ' ἡμῖν ἀπ' ἐναντίας, παρ' οἷς ἐπικρατεῖ ἡ ἀνοχὴ, ὁ φόβος τῆς τοιαύτης τιμωρίας εἶναι πολὺ μικρότερος· ἡ ἀτιμωρησία γεννᾷ τὴν ἀναίδειαν· ὅσα ἀλλαχοῦ αἰσχροουργοῦνται ἐν τῷ σκότει διαπράττονται μεσουρανοῦντος τοῦ ἡλίου· ἀνθρώποι οἵτινες πανταχοῦ ἤθελον λογίζεσθαι κοινωνικῶς νεκροὶ πληροῦσι τὰς ἀγυῖας καὶ τὰς αἰθούσας, καὶ οὐδείς ἐνοχλεῖται ὑπὸ τῆς σαπρίας καὶ ἀποφορᾶς τῶν βρυκολάκων τούτων. Ὀλίγα τινὰ παραδείγματα θέλουσι καταστήσει ἔτι μᾶλλον ἐπαισιθητὴν τὴν μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν ἐσπερίων διαφορὰν. Τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα, καὶ τοι ὃν τὸ ἄριστον πάντων, ἔχει ὅμως ὡς πᾶν ἀνθρώπινον ἔργον καὶ ἐλαττώματα, ἐξ ὧν τὸ μέγιστον ὅτι υποθάλλει τὴν ἀπληστίαν πολυαριθμοῦ ὁμάδος βουλευτῶν. Οὐδείς δύναται οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι πανταχοῦ ὑπάρχουσι βουλευταὶ πωλοῦντες θέσεις ἀντὶ χρημάτων· οὐδαμοῦ ὅμως